



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	03. Mzda, druhy mezd (časová, úkolová)
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Ekonomika
Ročník	3.
Obor, Kód	Prodavač 66-51-H/01
Anotace	Pracovní list slouží jako výukový materiál v oblasti finanční gramotnosti. Žáci získají přehled o právní úpravě odměňování zaměstnanců. Dále se orientují ve jednotlivých druzích mezd a spočítají výši jednotlivých forem mezd.
Autor	Mgr. Eva Belisová
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	Žák se orientuje v právní úpravě odměňování zaměstnanců a dokáže rozlišit a vypočítat jednotlivé formy mezd.
Klíčová slova	Mzda, minimální mzda, mzda časová, mzda úkolová, mzda podílová, mzda kombinovaná
Druh výukového zdroje	Pracovní list
Typ interakce	Kombinované
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	Střední odborné
Věková skupina	15 - 18
Datum vytvoření	3. 1. 2013

3. Mzda, druhy mezd (časová, úkolová)

- zaměstnanci dostávají za odvedou práci od svého zaměstnavatele odměnu = mzdu
- odměňování zaměstnanců je upraveno zákonem o mzdě a zákoníkem práce
- mzda je peněžité plnění nebo plnění peněžité hodnoty (tzv. naturální mzda), poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za práci
- mzda nesmí být nižší než minimální mzda, kterou stanoví vláda svým nařízením
- mzda je splatná za měsíční období, a to nejpozději v následujícím kalendářním měsíci
- mzda se vyplácí v pracovní době a na pracovišti
- při měsíčním vyúčtování mzdy je zaměstnavatel povinen vydat zaměstnanci písemný doklad, který obsahuje údaje o jednotlivých složkách mzdy a provedených srážkách (tzv. výplatní páska)

Mzda nesmí být nižší než minimální mzda stanovená zvláštním nařízením vlády. Od roku 2008 je minimální mzda 8.000,- Kč

Minimální mzda

- je to **nejnižší přípustná výše odměny**, kterou je povinen zaměstnavatel poskytnout za práci zaměstnanci
- stanovuje ji stát a představuje nejnižší přípustnou úroveň odměňování zaměstnance

Základní formy mzdy

1) Mzda časová – zaměstnanec je odměňován za odpracovaný čas (buď je stanovena paušální částkou např. za měsíc nebo jako součin odpracovaných hodin a hodinového mzdového tarifu)

☒ Příklad: *Pomocný dělník odpracoval v měsíci červnu 21 dnů (po 8 hodinách) a pobírá časovou mzdu 75,- Kč/hodinu. Vypočítejte výši jeho hrubé mzdy.*

2) Úkolová mzda – závisí na množství kvalitní práce a zaměstnanec je odměňován za odvedený výkon

☒ Příklad: *Vypočítejte hrubou mzdu zaměstnance, který vyrobil za měsíc 300 ks výrobků. Výkonová norma je 30 minut na 1 výrobek. Hodinový tarif je 90,- Kč/hodinu. Vypočítejte výši jeho hrubé mzdy.*

3) Podílová mzda – velikost mzdy je stanovena jako určitý podíl na dosažených výsledcích (např. pracovník může mít určenou mzdu ve výši 8% měsíčního objemu prodeje)

☒ Příklad: *Dealer má pevný smluvní plat 12.000,- Kč měsíčně, plus 10% provize z uzavřených obchodů. V uplynulém měsíci uzavřel obchody za 150.000,- Kč. Vypočítejte výši jeho hrubé mzdy.*

☒ Příklad: Vypočítejte podílovou mzdu následujících zaměstnankyň, které v uplynulém měsíci odpracovali tento počet hodin:

Peterková odpracováno 150 hodin

Davidová odpracováno 120 hodin

Macháčková odpracováno 130 hodin

Doskočilová odpracováno 100 hodin

Zisk společnosti byl 200 000 za měsíc. Zaměstnankyně si rozdělí 30 % ze zisku.

4. Mzda kombinovaná – různé druhy mezd se mohou vzájemně kombinovat – např. mzda úkolová s časovou, časová s podílovou apod.

☒ Příklad: Zaměstnankyně pracuje jako prodavačka v obchodě se šperky a je odměňována kombinovanou mzdou – kombinace mzdy časové a podílové. V měsíci lednu odpracovala 150 hodin, hodinový tarif je 80 Kč/hodinu. Dále dostává 1 % z obrátu prodejny, který v měsíci lednu činil 250.000,- Kč. Vypočítejte výši její hrubé mzdy.

Použité zdroje:

Švarcová, Jena a kol. 2012. *EKONOMIE stručný přehled, teorie a praxe aktuálně a v souvislostech*. Zlín: CEED